Bestuurscollege

van het Openbaar Lichaam Saba

Power St. 1, The Bottom, Saba Caribisch Nederland
Tel: (599) 416-3311/3312/3313 Fax: (599) 416-3274

Uw Nummer: Onze brief van: Ons nummer: 2387-14

Onderwerp: Reactie op conceptnotitie kiescolleges Eerste Kamer

Bijlagen: -

Geachte heer Plasterk,

In reactie op uw brief van 14 november 2014 inzake een consultatie bij het Bestuurscollege over de mogelijkheid van - kort gezegd - het instellen van een kiescollege voor het openbaar lichaam Saba, respectievelijk de openbare lichamen van Caribisch Nederland, informeren wij u als volgt.

Wij zijn principieel de mening toegedaan dat een eventuele definitieve variant in het kiesstelsel waarbij ingezetenen van de openbare lichamen in Caribisch Nederland, net als alle overige Nederlandse ingezetenen, (indirect) kiesrecht krijgen voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer een goede ontwikkeling is. Saba en de andere eilanden behoren tot het Koninkrijk der Nederlanden en het vormen van een kiescollege past binnen de huidige constellatie.

Wij zijn echter van mening dat de discussie gevoerd moet worden wanneer er met zekerheid vastgesteld kan worden wat de definitieve status van de openbare lichamen binnen het Nederlandse staatsbestel is. Na verloop van vier jaren zijn er de nodige kanttekeningen te plaatsen bij het functioneren van de huidige constellatie. Ten einde dat in kaart te brengen, is de Evaluatiecommissie in het leven geroepen. In 2015 komen zij met een rapport aan u en het parlement. Hierna is er meer te zeggen over de toekomst van de positie van het openbaar lichaam Saba binnen het staatsbestel. Daarom zijn wij van mening sat het instellen van een kiescollege prematuur is, daar waar het gaat om een definitieve variant.

Ondanks het voorgaande, gaan we hierna in op de concept notitie. Wij constateren dat in de notitie uitsluitend aandacht wordt besteed aan de vorm en niet aan de inhoud. Er wordt gezocht naar het instellen van een college, zonder dat daarbij wordt nagedacht over de behoefte van de kiesgerechtigden. Alhoewel een voorgestelde formatie binnen het huidige Nederlandse kiesstelsel zou passen, voorziet het voorstel in geen enkel opzicht in de vraag naar de vorm van vertegenwoordiging in de Staten-Generaal.

Dit wordt versterkt door de motivering dat er geen aansluiting gevonden kan worden bij voorbeelden uit andere landen, omdat er geen overeenkomstig stelsel van kracht is. Naar onze mening zijn hier wel bruikbare voorbeelden.

De formele kanten daargelaten, is er in het buitenland voldoende voorbeeld van representatie van - al dan niet geïntegreerde - overzeese gebiedsdelen. In eerste instantie zou het dus voor de hand liggen om te kijken naar die landen in Europa die daarmee te maken hebben: het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Denemarken en Spanje (geïntegreerde regio's). Daar waar in Caribisch Nederland feitelijk een andersoortig rechtstelsel van kracht is alsmede de openbare lichamen andere en andersoortige regionale (niet: provinciale) bevoegdheden hebben dan gemeenten in Nederland, verdient een dergelijke verkenning op zijn minst een poging tot inhoudelijke vergelijking. In Spanje en Frankrijk geldt de regionale afspiegeling en verevening als vuistregel voor de gehele invulling van de volksvertegenwoordiging. Voor Denemarken geldt bijvoorbeeld dat 4 van 179 zetels een andere eigenschap qua invulling en verdeling hebben, dan de overige 175 die volgens een districtgebonden vereveningsstelsel verdeeld worden. Die 4 zetels behoren vast toe aan Groenland en de Faroër Eilanden. Differentiatie binnen hetzelfde orgaan komt dus ook in Europa voor. Wij verzoeken u dan ook om deze mogelijkheid nog eens te onderzoeken en om te bezien of een inhoudelijke andere keuze mogelijk is.

Wij zijn van mening dat het voorstel derhalve te beperkt is voor een definitieve standpuntbepaling. Voortvarendheid in aanpassing van wetgeving heeft uiteraard ook onze voorkeur maar een bredere blik en nader onderzoek is belangrijk om voor onze inwoners een goede afweging te kunnen maken.

Daar waar het u voor ogen staat om een overgangsfase te creëren teneinde de ingezetenen van Saba stemrecht te geven voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, zijn wij van mening dat het voorstel van het vormen van een kiescollege binnen de huidige systeem past. Voor wat betreft het aantal leden van een kiescollege, zijn wij van mening dat deze hetzelfde aantal leden als dat van de Eilandsraad moet hebben. Dit geeft een goedeafspiegeling van de politieke voorkeuren op het eiland. Hierbij willen wij wel opmerken dat de extra kosten die gemoeid zijn met dergelijke verkiezingen niet in onze begroting zijn opgenomen. Wij verzoeken u hierbij dan ook hier rekening mee te houden en ons hierin te faciliteren.

Hoogachtend,

Namens het Bestuurscollege

W. van Twuijver	J.G.A. Johnson
Eilandsecretaris	Gezaghebber